GOSPODARNO RAVNANJE Z ODPADKI V LETU 2013

Murska Sobota, januar 2014

KAZALO VSEBINE

1. GOSPODARNO RAVNANJE Z ODPADKI 3
2. POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE PODJETJA SAUBERMACHER – KOMUNALA 5
3. DRUŽBENA ODGOVORNOST 6
4. DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE 7
5. KJE SMO V LETU 2013 ZBIRALI ODPADKE? 8
6. ODPADKI, ZBRANI V LETU 2013 9
7. ANALIZA 11
8. DOGODKI OZIROMA PROJEKTI PODJETJA V LETU 2013 16
9. POGLED V LETO 2014 21

1. GOSPODARNO RAVNANJE Z ODPADKI

Dejavnost podjetja Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. je »gospodarno ravnanje z odpadki«, kar pomeni ponuditi uporabnikom na območju domače regije ter pri določenih vrstah odpadkov v celotni Sloveniji storitve, s katerimi se zagotavlja upoštevanje prednostnega vrstnega reda hierarhije ravnanja z odpadki:

1. preprečevanje,
2. priprava za ponovno uporabo,
3. recikliranje,
4. drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in
5. odstranjevanje odpadkov.

To lahko ponazorimo z naslednjo shemo:

Preprečevanje

S pomočjo medijev (TV, radio, časopis), brošur, nalepk, raznih projektov, akcij, natečajev (npr. Plastenke naše prijateljice) in dogodkov (npr. sodelovanje pri Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov) si prizadevamo vzgajati in osveščati ljudi, zlasti otroke in mladino, da bi v kar največji meri preprečevali nastajanje odpadkov oziroma s premišljenimi nakupi ter gospodarnim ravnanjem z odpadki njihovo količino znižali na minimum.

Ponovna uporaba

Z ločenim zbiranjem odpadkov prispevamo k temu, da se odpadki plasirajo v ponovno uporabo (npr. RE-USE tekstila).

Reciklaža, kompostiranje

Ločeno zbrane odpadke kot so papir, steklo, električna in elektronska oprema predajamo v nadaljnjo predelavo in na ta način pridobimo iz njih sekundarne surovine. Ločeno zbrane biološke odpadke pa predamo na kompostiranje in iz njih nastane kompost, ki ga lahko ponovno uporabimo.

Energija iz odpadkov

V naši regiji še ni obrata za energetsko predelavo odpadkov.

Odlaganje

Preostanek mešanih komunalnih odpadkov predajamo v odstranitev izvajalcu gospodarske javne službe obdelave in odlaganja odpadkov. Le-ta pred odlaganjem izvrši še obdelavo in izloči uporabne materiale. Na ta način se dalj časa ohrani dragocen odlagalni prostor, industriji pa se vrnejo sekundarne surovine.

Dejavnost podjetja Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. obsega:

- aktivnosti gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov v 12 občinah UE Murska Sobota in 6 občinah UE Lendava
- zbiranje nevarnih in posebnih odpadkov kot del gospodarske javne službe v 19 občinah
- zbiranje nevarnih in posebnih odpadkov pri gospodarskih subjektih, ki opravljajo pridobitno dejavnost na območju celotne Slovenije.

Poslovni program:

- ločeno zbiranje komunalnih odpadkov
- ravnanje s kosovnimi odpadki
- zbiranje oblačil in obutve
- sanacija divjih odlagališč
- upravljanje zbirnih centrov
- izdajanje gradiv za informiranje in osveščanje
- ravnanje z nevarnimi in posebnimi odpadki
- ravnanje z jedilnim oljem
- ravnanje z organskimi kuhinjskimi odpadki
- ravnanje z mulji iz čistilnih naprav
- čiščenje lovilcev olj in masti
- črpanje in čiščenje greznic in rezervoarjev
- visokotlačno čiščenje in prebijanje odtočnih kanalov
- ravnanje z gradbenimi odpadki
- okoljsko svetovanje, vključno z izdelavo načrtov gospodarjenja z odpadki

2. POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE PODJETJA SAUBERMACHER – KOMUNALA

- **Poslanstvo**

USTVARJAMO ZDRAVO OKOLJE

- za zaposlene
- za bivanje (čista narava)
- za ostale deležnike (kupci, dobavitelji, lastniki, ožja in širša družbena skupnost)

Podjetje Saubermacher- Komunala je na področju, kjer izvaja svoje storitve, verodostojen in kompetenten izvajalec dejavnosti gospodarnega ravnanja z odpadki. Človek s svojimi željami in potrebami je za nas v ospredju, visoko kakovost, varovanje okolja ter varnost in zdravje pri delu na vseh področjih pa uvrščamo med naše prednostne naloge. Cilj naših dejavnosti je izpolnitev oz. preseganje pričakovanj vseh odjemalcev – zaposlenih, kupcev, dobaviteljev, lastnikov ter ožje in širše družbene skupnosti, ki temelji na dolgoročnem partnerstvu, družbeno odgovornem ravnanju, trajnostnem razvoju in naravnanosti na gospodarski uspeh.

- **Vizija**

Postajamo vodilno podjetje, ki nudi celovite rešitve gospodarnega ravnanja z odpadki v Sloveniji.

Merjeno po:
- zadovoljstvu strank
- zadovoljstvu zaposlenih
- inovativnosti

- **Vrednote**

1. usmerjenost k strankam
2. skrb za zaposlene
3. poslovna odličnost
4. gospodarnost

3. DRUŽBENA ODGOVORNOST

V podjetju se zavedamo, da nam družbena odgovornost (odgovorno podjetništvo) omogoča ohranjanje ekonomske uspešnosti in doseganje poslovnih prednosti z izgrajevanjem ugleda in pridobivanjem zaupanja ljudi, ki delajo z nami ali živijo v bližini našega podjetja.

Zavedamo se, da si naše stranke želijo zanesljivega dobavitelja z dobrim slovesom, ki je plod kakovostnih storitev. Naši dobavitelji si želijo partnerja, ki bo pravočasno poravnaval svoje obveznosti.

Okoliška skupnost hoče biti prepričana, da delujemo družbeno in okoljsko odgovorno.

Ne nazadnje pa si naši zaposleni želijo delati v podjetju, na katerega so ponosni in za katerega vedo, da ceni njihov prispevek.

Družbena odgovornost lahko prinese našemu podjetju neposredne koristi in zagotovi njegovo dolgoročno uspešnost.

Kako uresničujemo družbeno odgovornost v podjetju Saubermacher – Komunala?

ZAPOSLENI

- Obveščanje zaposlenih o tem, kako je njihovo delo pomembno.
- Upoštevanje želja zaposlenih in sodelovanje zaposlenih pri poslovnih odločitvah.
- Nezaposlovanje otrok in nediskriminatornost do različnega spola, rase, verske pripadnosti.
- Uveden standard OHSAS 18001 - sistem varnosti in zdravja pri delu.
- Pridobljen osnovni certifikat Družini prijazno podjetje.
- Nagrajevanje po rezultatih dela.
- Stalno usposabljanje in izobraževanje vseh zaposlenih (program v podjetju).
- Izbira najboljših zaposlenih.
- Skrb za zdravje in dobro počutje zaposlenih.

DOBAVITELJI

- Dobaviteljem omogočamo, da za svojo kakovostno storitev ali izdelek prejmejo primerno plačilo v dogovorjenem roku, da lahko dostojno preživijo.
- Trend nabav izdelkov in storitev, ki so okolju prijaznejše.

ODNOS DO OKOLJA

- Vpeljan standard sistema ravnanja z okoljem ISO 14001 ter s tem preprečevanje in zmanjševanje negativnih vplivov na okolje.
- Osveščanje prebivalcev z lastnimi publikacijami in s pomočjo lokalnih medijev (radio, televizija, časopis).

ODNOS DO MLADIH

- Spodbujanje okolju prijaznega življenja s poudarkom na usposabljanju s področja gospodarnega ravnanja z odpadki.
- Spodbujanje kakovosti v šolah (ekošole, ekotabori, predavanja).
- Izdajanje lastnih publikacij za mlade (pobarvanka).

ODNOS DO KULTURE, ŠPORTA

- Sofinanciranje in pomoč pri izvedbi športnih in kulturnih prireditev ali del.

ODNOS DO LOKALNE SKUPNOSTI

- Sodelovanje z občinami in krajevnimi skupnostmi pri uvedbi ločenega zbiranja odpadkov, sanaciji divjih odlagališč...
- Spodbujanje kakovosti in ravnanja z okoljem – pomoč pri okoljevarstvenih programih.
- Odprta komunikacija (posredovanje želenih podatkov in rezultatov poslovanja podjetja).

ODNOS DO DRŽAVNIH INŠTITUCIJ

- Sodelovanje z ministrstvi pri reševanju problematike ravnanja z odpadki.
- Redno in pravočasno plačevanje vseh obveznosti (davki, prispevki).

Seveda pa moramo ob koncu poudariti, da je zelo pomembno, da so stranke z nami zadovoljne ter da za lastnike ustvarjamo planirane rezultate.

Našo pravilno usmerjenost in prizadevanja na področju družbene odgovornosti v letu 2013 potrjuje tudi prejeta Nagrada za družbeno odgovornost HORUS 2013 v kategoriji majhnih podjetij, ki jo podeljujeta IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti in PRSS – Slovensko društvo za odnose z javnostmi, pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja in v partnerskem sodelovanju s številnimi strokovno-interesnimi organizacijami.

4. DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Pridobitev certifikata Družini prijazno podjetje je svetovalni ter revizorski postopek, ki pomaga delodajalcem uvajati ukrepe za boljše upravljanje s človeškimi viri s poudarkom na usklajevanju poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. Pridobitev certifikata sestavljata dva koraka in sicer pridobitev osnovnega certifikata ter pridobitev polnega certifikata.

Podjetje Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. je osnovni certifikat Družini prijazno podjetje prejelo v letu 2011 in tako trenutno aktivno izvajamo 12 ukrepov za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja zaposlenih, ki so: fiksni osrednji delovni čas z izbiro prihoda in odhoda, otroški časovni bonus, dodatni dnevi odsotnosti z nadomestilom plače zaradi izrednih družinskih razlogov, komuniciranje z zaposlenimi, komuniciranje z zunanjimi javnostmi, raziskave med zaposlenimi o usklajevanju dela in družine, druženje med zaposlenimi, izobraževanje vodij na področju usklajevanja dela in družine, sodelovanje svojcev zaposlenih pri opravljanju občasnih del v podjetju, obdaritev novorojenca, novoletno obdarovanje otrok, prostor za sproščanje.

V letu 2014 se bo izteklo triletno obdobje, kar pomeni, da je pred nami pridobitev polnega certifikata Družini prijazno podjetje, čemur bo sledil izbor novih ukrepov iz kataloga ukrepov, ki jih bomo dodatno izvajali v prihodnjih letih.

Delo v skladu s certifikatom Družini prijazno podjetje je del našega družbeno odgovornega ravnanja, ki nam pomaga, da imamo motivirane ter zavzete zaposlene in zadovoljne družinske člane zaposlenih ter bolje opravljene delovne naloge, kar seveda pogojuje uspešno in učinkovito poslovanje podjetja tudi v prihodnje.

OSNOVNI CERTIFIKAT

Družini prijazno podjetje

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA

Evropski socialni sklad

5. KJE SMO V LETU 2013 ZBIRALI ODPADKE?

OBČINA	KOMUNALNI ODPADKI						NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI		
	Ločeno zbiranje odpadkov					Industrija			
	biološki	papir	steklo	mešana embalaža	mešani komunalni		Nevarni - gospodinjstva	Nevarni - obrt in industrija	Kosovni
Beltinci	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Cankova		√	√	√	√	√	√	√	√
Gornji Petrovci		√	√	√	√	√	√	√	√
Grad		√	√	√	√	√	√	√	√
Hodoš		√	√	√	√	√	√	√	√
Kuzma	√	√	√	√	√	√	√	√	√
MO Murska Sobota	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Moravske Toplice	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Puconci		√	√	√	√	√	√	√	√
Rogašovci		√	√	√	√	√	√	√	√
Šalovci		√	√	√	√	√	√	√	√
Tišina		√	√	√	√	√	√	√	√
Črenšovci	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Dobrovnik	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Kobilje		√	√	√	√	√	√	√	√
Odranci	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Turnišče	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Velika Polana		√	√	√	√	√		√	√
Lendava							√	√	
Križevci								√	
Ljutomer								√	
Razkrižje								√	
Veržej								√	
Ostala Slovenija								√	

Upravljamo oziroma vršimo odvoze iz zbirnih centrov za ločeno zbiranje frakcij Murska Sobota, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Grad, Rogašovci, Šalovci in Turnišče.

6. ODPADKI, ZBRANI V LETU 2013

KOMUNALNI ODPADKI

Tabela 1: Zbrani komunalni odpadki

Količina v tonah

	2013	2012
• mešani komunalni odpadki	10.512,4	10.843,1
• biološki odpadki	2.676,5	2.411,7
• papir in karton	1.110,4	977,6
• steklo	754,0	667,6
• kovine	165,9	93,1
• plastika in mešana embalaža	1.924,4	1.574,9
• kosovni odpadki	467,1	433,4
• les	203,7	175,1
• električna in elektronska oprema	332,4	118,5
SKUPAJ ZBRANI KOMUNALNI ODPADKI	**18.146,8**	17.295,0

Opomba: Za leto 2012 zajemajo podatki za 6 občin UE Lendava (od skupno 18 občin, kjer smo bili izvajalec GJS) le količine za 10 mesecev, saj smo tam postali izvajalec gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov meseca marca 2012.

NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI (GJS ter industrija in obrt)

Tabela 2: Zbrani nevarni in posebni odpadki

Količina v tonah

	2013	2012
GOSPODINJSTVA (akcije zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev)	**33,1**	43,2
INDUSTRIJA IN OBRT	**4.115,3**	5.223,8
SKUPAJ ZBRANI NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI	***4.148,4***	*5.267,0*

GOSPODINJSTVA:
Akcije zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev smo izvajali v občinah, kjer izvajamo aktivnosti GJS zbiranja komunalnih odpadkov, razen v občini Velika Polana, kjer se za izvedbo te akcije niso odločili. Poleg navedenih občin smo tovrstno akcijo izvajali tudi v občini Lendava.

V primerjavi z letom 2012 v letu 2013 zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov nismo izvajali na koncesijskem območju družbe Komunalno-stanovanjsko podjetje Ljutomer, kar je eden od razlogov, da je bila zbrana količina nevarnih in posebnih odpadkov iz naslova akcij zbiranja teh odpadkov v letu 2013 nižja od količine v letu 2012.

Trend zniževanja zbranih količin se nadaljuje. V letu 2013 je to opazno predvsem pri odpadnih motornih oljih in odpadnih fitofarmacevtskih sredstvih (pesticidih). Manjše zbrane količine kažejo na to, da so bile stare količine nevarnih odpadkov v prejšnjih letih v glavnem sanirane. Za odpadne pesticide pa lahko zaključimo tudi, da ta sredstva uporabniki po večini uporabijo do konca in jih v manjši meri prepuščajo kot odpadek.

Izjema pri zbranih količinah so odpadne barve, pri katerih se je zbrana količina v letu 2013 v primerjavi z letom 2012 nekoliko povečala.

Omenjene akcije so v glavnem potekale po ustaljenem urniku, za obveščanje občanov o izvajanju posamezne akcije smo poskrbeli v družbi Saubermacher - Komunala v sodelovanju s posameznimi občinami.

INDUSTRIJA IN OBRT:
V primerjavi z letom 2012 se je v letu 2013 skupna zbrana količina nevarnih in posebnih odpadkov iz industrije in obrti znižala. Po strukturi odpadkov je najbolj opazno znižanje količine zbranih muljev oz. blata iz čistilnih naprav. Med zbranimi odpadki v letu 2013 zavzemajo največji delež mulji iz vodnega vrtanja (vrtini v Murski Soboti in pri Černelavcih). Visok delež med zbranimi odpadki predstavljajo še snovi, neprimerne za uporabo (neuporabni prehrambni izdelki), odpadne vodne raztopine (vodni koncentrati) in infektivni odpadki iz zdravstva.

Tabela 3: Količina nevarnih in posebnih odpadkov, zbranih na akcijah za gospodinjstva

Občina	Zbrana količina v kg	
	2013	**2012**
BELTINCI	3.982	5.028
CANKOVA	3.044	1.510
ČRENŠOVCI	1.108	1.326
DOBROVNIK	205	347
GORNJI PETROVCI	2.358	742
GRAD	1.165	2.791
HODOŠ	40	504
KOBILJE	291	909
KUZMA	1.056	1.063
MO MURSKA SOBOTA	4.846	7.643
MORAVSKE TOPLICE	5.476	1.986
ODRANCI	238	1.129
PUCONCI	4.451	5.128
ROGAŠOVCI	1.214	1.502
ŠALOVCI	435	198
TIŠINA	2.073	3.272
TURNIŠČE	504	1.231
VELIKA POLANA	0	1.677
SKUPAJ	**32.486**	**37.986**

7. ANALIZA

Tabela 4: Zbrani mešani komunalni odpadki in ločene frakcije v 18 občinah UE Murska Sobota in UE Lendava v letih 2012 in 2013

OBČINA	Število prebivalcev	*Leto 2012*					*Leto 2013*				
		Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2012	Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2013
Beltinci	8221	1.356.161	739.230	165	90	35,3%	1.054.359	887.321	128	108	45,7%
Cankova	2085	317.771	134.673	152	65	29,8%	250.643	178.025	120	85	41,5%
G. Petrovci	2276	166.058	61.217	73	27	26,9%	188.279	80.868	83	36	30,0%
Hodoš	338	38.274	27.757	113	82	42,0%	38.206	21.470	113	64	36,0%
Kuzma	1767	116.350	40.978	66	23	26,0%	126.503	91.812	72	52	42,1%
M. Toplice	6500	838.580	333.058	129	51	28,4%	1.102.404	659.740	170	101	37,4%
M. Sobota	19.679	4.632.531	3.855.976	235	196	45,4%	4.586.946	3.866.378	233	196	45,7%
Puconci	6389	714.699	161.295	112	25	18,4%	573.347	257.700	90	40	31,0%
Rogašovci	3515	327.239	150.879	93	43	31,6%	261.871	163.565	75	47	38,4%
Grad	2324	192.519	108.404	83	47	36,0%	175.310	160.864	75	69	47,9%
Šalovci	1718	126.864	76.620	74	45	37,7%	109.425	96.977	64	56	47,0%
Tišina	4353	576.182	288.091	132	66	33,3%	619.745	284.704	142	65	31,5%
Črenšovci	4442	506.115	139.326	114	31	21,6%	424.730	318.363	96	72	42,8%
Dobrovnik	1332	168.635	49.501	127	37	22,7%	161.360	71.644	121	54	30,7%
Kobilje	570	54.230	33.267	95	58	38,0%	60.635	41.386	106	73	40,6%
Odranci	1619	232.750	66.043	144	41	22,1%	253.770	133.903	157	83	34,5%
Turnišče	3422	325.345	125.760	95	37	27,9%	371.640	238.793	109	70	39,1%
V.Polana	1511	152.745	62.156	101	41	28,9%	153.195	80.867	101	54	34,5%
SKUPAJ	**72.061**	**10.843.047**	**6.454.229**	**150**	**90**	**37,3%**	**10.512.368**	**7.634.380**	**146**	**106**	**42,1%**

Opomba k tabeli: Pri podatkih za leto 2012 so za občine Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana v tej tabeli zajete samo količine, zbrane v desetih mesecih, to je od marca naprej, ko smo začeli z opravljanjem GJS v teh občinah. Pri podatkih za leto 2013 pa so pri občini Velika Polana zajete samo zbrane količine od januarja do oktobra, ko smo bili izvajalec GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov.

Ugotovimo lahko, da se je v 18 občinah UE Murska Sobota in UE Lendava, kjer smo v letu 2013 izvajali gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, skupna količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov zmanjšala za več kot 3 % oziroma nekaj čez 330 ton. Posledično se padec seveda odraža tudi na količini zbranih mešanih komunalnih odpadkov na prebivalca. Količina ločeno zbranih frakcij se je v letu 2013 v primerjavi s preteklim letom povečala za 18,3 % oziroma 1.182 ton. Vse to je odraz skupnih naporov in uvajanja ločenega zbiranja komunalnih odpadkov v sleherno gospodinjstvo (zbiranje mešane embalaže po sistemu rumene vreče od vrat do vrat, zbiranje papirja in papirne embalaže od vrat do vrat, ločeno zbiranje bioloških odpadkov oziroma hišno kompostiranje) ter zavedanja občanov o pomenu ločenega zbiranja odpadkov. Svoj del pa je k takšnemu rezultatu prispevala tudi akcija zbiranja električne in elektronske opreme, poimenovana »E-odpadke ločuj in okolju varuj«, ki smo jo izvajali v partnerstvu s podjetjem ZEOS in v kateri smo ob sodelovanju 24 osnovnih šol zbrali kar 235 ton tovrstne opreme.

Delež ločeno zbranih odpadkov v vseh zbranih odpadkih se je v primerjavi z letom 2012 povečal za 5 odstotnih točk in je v letu 2013 znašal že 42,1 % vseh zbranih odpadkov.

Graf 1: Delež zbranih mešanih komunalnih odpadkov in ločenih frakcij v letih 2012 in 2013

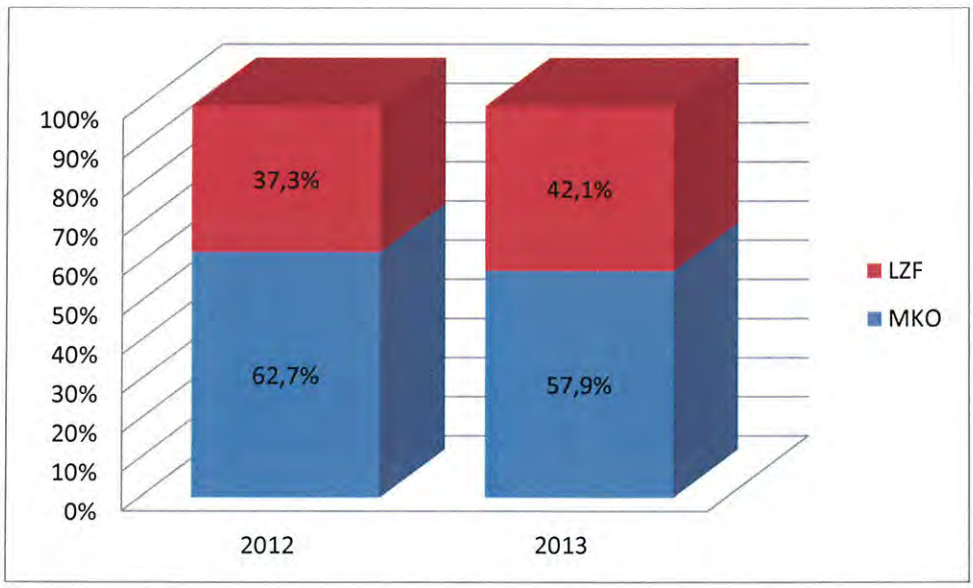

Graf 2: Količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov v letih 2012 in 2013

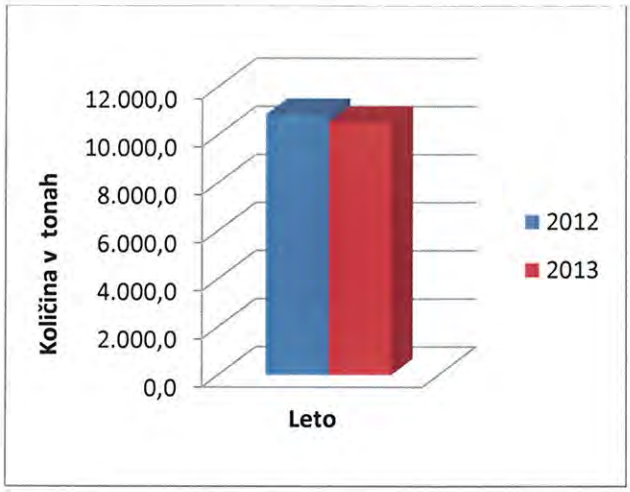

Opomba: Pri skupni količini za leto 2012 je količina za mesec januar in februar (ko še nismo bili izvajalec GJS zbiranja in prevoza odpadkov v 6 občinah UE Lendava) ocenjena na osnovi povprečne mesečne količine v letu 2012. Pri količini za leto 2013 je za občino Velika Polana vključena le količina za prvih deset mescev leta 2013, ko smo bili izvajalec GJS v tej občini.

Manjše količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov v gospodinjstvih so v veliki meri posledica uvedbe novih, nadgrajenih standardov ravnanja z odpadki v nekaterih občinah, ki pomenijo ponekod tudi spremembo frekvenc zbiranja mešanih komunalnih odpadkov (manj pogost odvoz) in dajejo poudarek ločenemu zbiranju odpadkov. Ločeno zbiranje odpadkov je hkrati tudi eden od načinov racionalizacije stroškov pri subjektih, ki opravljajo pridobitno dejavnost, kajti več različnih zabojnikov na dvorišču ne pomeni tudi večjega stroška za povzročitelje kot ti sprva velikokrat mislijo. Uvedba nadgrajenih standardov ravnanja z odpadki pomeni uvedbo zbiranja mešane embalaže po sistemu rumene vreče iz vsakega gospodinjstva in hkrati daje občanom možnost, da v svojem gospodinjstvu uporabljajo tudi zabojnik za ločeno zbiranje papirja in papirne embalaže. V določeni meri pa je manjša količina mešanih komunalnih odpadkov rezultat uvajanja ločenega zbiranja odpadkov na pokopališčih.

Količina ločeno zbranih odpadkov torej iz leta v leto raste, kar je dokaz za to, da so naši dolgoletni napori pri osveščanju občanov obrodili sadove in se vsi skupaj zavedamo, kako pomembno je, da čim več odpadkov zberemo ločeno in jih tako ponovno uporabimo oziroma damo v predelavo in ne končajo na odlagališču. Zadovoljni smo, da se je **sistem zbiranja mešane embalaže** od vrat do vrat v letu 2013 uveljavil v vseh občinah, kjer izvajamo aktivnosti GJS, kar se odraža tudi na količini zbrane mešane embalaže, ki se je v primerjavi z letom 2012 povečala za več kot 22 %. K večji količini zbrane mešane embalaže prispevajo tudi odpadne nagrobne sveče, ki se zbirajo na pokopališčih.

Graf 3: Količina zbrane mešane embalaže v letih 2010 – 2013

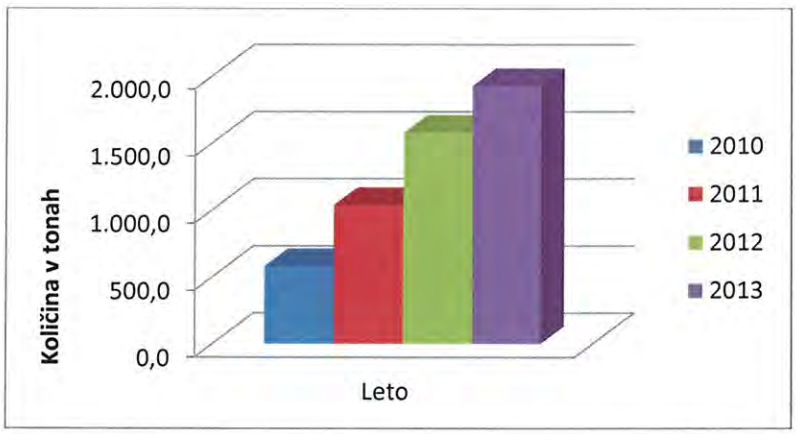

Količina ločeno zbranega papirja in papirne embalaže se je v letu 2013 povečala za skoraj 14 %, kar je rezultat uvedbe ločenega zbiranja odpadkov z zabojniki v gospodinjstvih in to bodisi kot del minimalnega standarda ravnanja z odpadki bodisi kot pilotnih projektov. Veseli smo, da z uvedbo ločenega zbiranja po gospodinjstvih pripomoremo tudi k manjšemu ogljičnemu odtisu, saj papir, ki bi ga sicer v veliko večji meri zakurili, konča v zabojniku za papir, kar pomeni, da ga lahko ponovno predelamo in s tem ohranimo marsikatero drevo v gozdu.

Graf 4: Količina zbranega papirja in papirne embalaže v letih 2010 - 2013

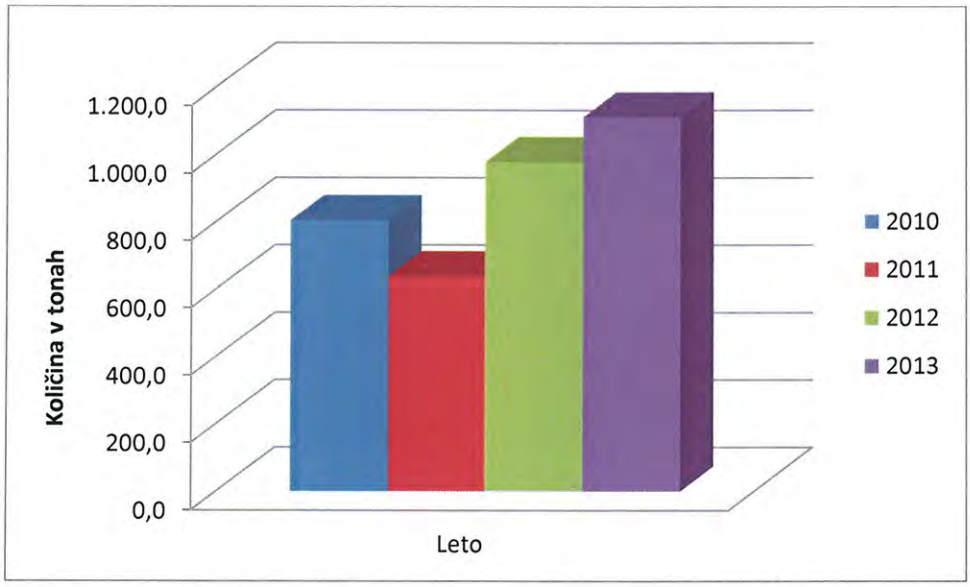

Še naprej se povečuje tudi količina ločeno zbranih bioloških odpadkov (v letu 2013 povečanje količin za cca. 11 %) in sicer zaradi uvajanja ločenega zbiranja te vrste odpadkov, ki ga kot alternativo hišnemu kompostiranju nalaga Uredbe o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (UL RS št. 39/2010), ki prepoveduje mešanje bioloških odpadkov z mešanimi komunalnimi odpadki.

Graf 5: Količina zbranih bioloških odpadkov v letih 2010 - 2013

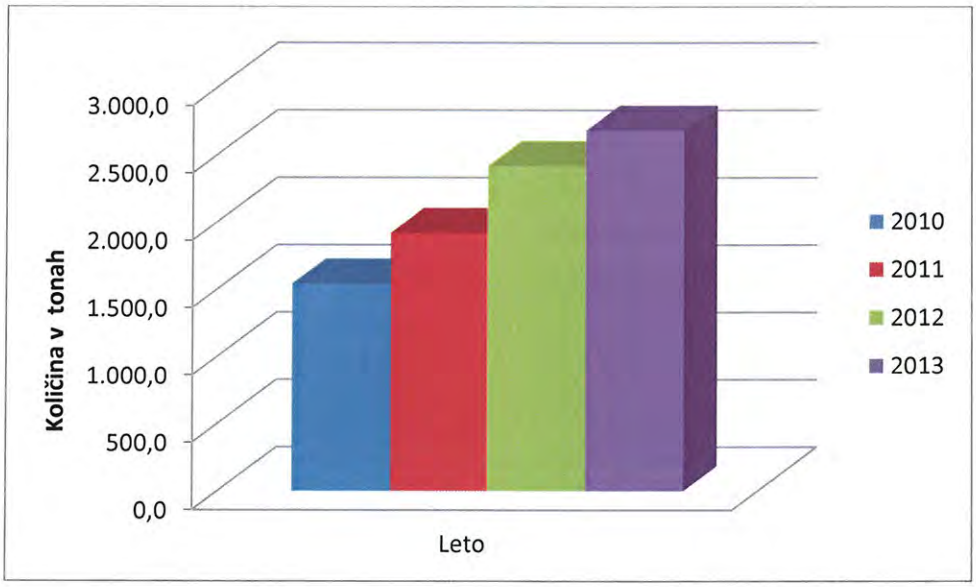

Poseben dosežek v letu 2013 je bila zbrana količina odpadne električne in elektronske opreme, ki smo je zbrali čez 332 ton, kar je za skoraj 214 ton oziroma 180 % več kot v preteklem letu. Zbrana količina je v največji meri rezultat zelo uspešne akcije zbiranje te opreme »E-odpadke ločuj in okolje varuj«, ki smo jo izvedli v partnerstvu s podjetjem Zeos in v sodelovanju z vsemi 24 osnovnimi šolami na območju, kjer izvajamo aktivnosti GJS zbiranja komunalnih odpadkov. Pokazalo se je, da se po naših domovih še vedno nahaja ogromno odslužene elektronike, kljub temu, da lahko le-to vse leto oddamo v zbirnih centrih ali ob odvozu kosovnih odpadkov.

Veseli smo, da se je delež ločeno zbranih frakcij v vseh zbranih komunalnih odpadkih v letu 2013 glede na leto 2012 povečal za 5 odstotnih točk in z uvajanjem ločenega zbiranja odpadkov ter aktivnim osveščanjem se bomo še naprej trudili, da bo ta delež rasel tudi v prihodnje.

Z željo po razširitvi delovanja (zajem celotne palete odpadkov) in z namenom, da bi omogočili racionalno poslovanje povzročiteljem, smo v letu 2013 aktivno nadaljevali z ločenim zbiranjem rabljenih oblačil, obutve, hišnega tekstila in tekstilnih ostankov iz industrije. Pri svojem delu namreč ugotavljamo, da velik del teh odpadkov še vedno konča med mešanimi komunalnimi odpadki, zato smo z namenom preprečevanja dragega odlaganja in uveljavljanja načel hierarhije ravnanja z odpadki zagotovili možnost snovne predelave in ponovne uporabe teh odpadkov (2. stopnja hierarhije). Tako smo v letu 2013 zbrali 157,9 ton tovrstnih odpadkov, kar je skoraj trikrat več kot v letu 2012.

Graf 6: Količina zbranih rabljenih oblačil, hišnega tekstila in tekstilnih odpadkov v letih 2012 in 2013

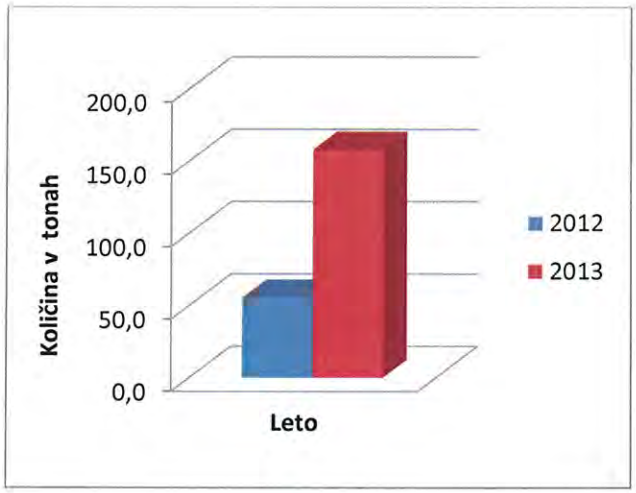

Kot zanimivost naj dodamo še, da smo v okviru izvajanja aktivnosti gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov v 18 občinah v letu 2013 opravili skupaj 43.500 delovnih ur, porabili 139.000 l goriva in prevozili 328.000 kilometrov.

8. DOGODKI OZIROMA PROJEKTI PODJETJA V LETU 2013

V letu 2013, ki je bilo za podjetje **Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. uspešno**, smo se trudili ohranjati visok nivo kakovosti naših storitev oziroma le-tega tudi dvigovati in ostati uporabnikom prijazen partner. V naši dejavnosti in aktivnostih je družbeno odgovorna dejanja prepoznala tudi skupnost in tako smo v mesecu novembru 2013 postali ponosni **prejemnik Nagrade za družbeno odgovornost HORUS 2013 v kategoriji majhnih podjetij**.

Slovenska nagrada za družbeno odgovornost HORUS je postala tradicionalna nagrada, ki sta jo že peto leto podelila IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti in PRSS – Slovensko društvo za odnose z javnostmi, pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja in v partnerskem sodelovanju s številnimi strokovno – interesnimi organizacijami in po svojih močeh prispeva k razvoju družbene odgovornosti v Sloveniji. Z razpisom za nagrado HORUS 2013 želijo organizatorji in partnerji poiskati in nagraditi najbolj celovite pristope organizacij in posameznikov k družbeni odgovornosti. V veliko čast si štejemo, da je podjetje Saubermacher-Komunala dobitnik te posebne nagrade, ki je dokaz za to, da ima naše podjetje izoblikovano jasno strategijo razvoja družbene odgovornosti, ki jo že dolga leta aktivno udejanja v svojem poslovanju in v delo vključuje različne deležnike – od zaposlenih, do kupcev in dobaviteljev, širše skupnosti in upošteva zahteve naravnega okolja. S prejemom nagrade pa smo prevzeli tudi moralno obvezo širiti dobre prakse na področju družbene odgovornosti v širše okolje. Na našo obvezo nas bo spominjala umetnina – kiparsko delo s kozmogramom, ki sta ga ustvarila kiparja Marko in Marika Pogačnik.

V letu 2013 je naše podjetje pridobilo tudi spletni **certifikat za podjetniško odličnost Excellent SME Slovenia**, ki ga podeljuje Gospodarska zbornica Slovenije izbranim odličnim slovenskim srednjim, malim in mikro podjetjem in tako pomaga graditi kvaliteto teh podjetij na globalnem trgu. Naloga spletnega certifikata je, da novim kupcem in partnerjem že ob prvem obisku spletne strani izkaže poslovno odličnost podjetja. Ponosni smo, da se naše podjetje po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije in bonitetne hiše Coface Slovenia uvršča med najbolj uspešna in zaupanja vredna slovenska podjetja in lahko svojo odličnost potrjuje tudi na svoji spletni strani.

Finančni plani za leto 2013 so bili zastavljeni visoko, a smo jih z vztrajnim ter racionalnim delom ter prizadevnostjo slehernega zaposlenega uspeli realizirati. Upamo, da smo s tem izpolnili pričakovanja kupcev, zaposlenih, dobaviteljev, ožje in širše družbene skupnosti ter lastnikov.

Po dolgem obdobju zamrznitve cen gospodarskih javnih služb varstva okolja, kamor spada tudi zbiranje komunalnih odpadkov, je **Vlada RS konec leta 2012** le sprejela dolgo pričakovano Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, krajše poimenovano MEDO, ki je v mesecu januarju 2013 **omogočila uveljavitev novih, nadgrajenih standardov ravnanja z odpadki** in novih cen, ki se kljub rastočim stroškom niso spreminjale že nekaj let. Občinam Beltinci, Cankova, Grad, Hodoš, Kuzma, Puconci, Rogašovci in Šalovci se je v mesecu aprilu pridružila še deveta, to je občina Gornji Petrovci.

Z novim standardom in novimi cenami **se je uveljavilo načelo »povzročitelj plača«**, ki je vtkano v evropsko in slovensko zakonodajo in pomeni, da so v ceno zbiranja komunalnih odpadkov vključene tudi storitve, ki so jih do takrat namesto občanov plačevale občine neposredno iz občinskega proračuna (zbiranje mešane embalaže po sistemu rumene vreče, ravnanje z ločenimi frakcijami v zbirnem centru, odvoz kosovnih odpadkov ter zbiranje nevarnih odpadkov s pomočjo premične zbiralnice).

Uveljavitev novega standarda s 1.1.2013 je v občinah **Grad in Kuzma** pomenila še **začetek zbiranja mešane embalaže po sistemu rumene vreč od vrat do vrat** in s tem smo zaključili krog vključevanja občin v ta sistem, ki daje zelo dobre rezultate, saj se tudi na ta način zmanjšujejo količine mešanih komunalnih odpadkov, ki končajo na odlagališču in veča delež ločeno zbranih frakcij.

Nov standard pa je v zgoraj navedenih devetih občinah prinesel še eno novost in sicer minimalni standard **zajema tudi zbiranje papirja** z zabojnikom v gospodinjstvih. Gospodinjstva se pridno

vključujejo v ločeno zbiranje papirja in želeli bi si, da bi se trend nadaljeval tudi v prihodnje, saj tudi na ta način lahko ohranimo marsikatero drevo in s tem poskrbimo za življenja vredno okolje.

V mesecu marcu in aprilu smo v sodelovanju z družbo Zeos in medijskim pokroviteljem, radiem Murski val, izvedli **ozaveščevalno nagradno akcijo zbiranja električne in elektronske opreme ter odpadnih baterij**, poimenovano **»E-odpadke ločuj in okolje varuj«**. Cilj akcije je bil konkretno seznaniti in osvestiti otroke in mladino ter posledično njihove družine ter širšo javnost s posledicami nepravilnega ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo ter izpeljati aktivno osveščanje, pri čemer so otroci in mladina svoje razumevanje te problematike izrazili tudi z zbiralno akcijo. Zadovoljni smo, da je v akciji sodelovale vseh 24 osnovnih šol na območju, kjer naše podjetje izvaja gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov. Na koncu smo zbrali več kot 235 ton odpadne električne in elektronske opreme ter baterij, kar je več kot odličen rezultat, saj zbrana količina predstavlja skoraj dvakratno količino odpadne električne in elektronske opreme, ki jo sicer zberemo v našem podjetju v enem letu. Vse šole so se odlično odrezale, odziv je bil nad vsemi pričakovanji, zato smo najboljše med njimi tudi nagradili.

V okviru akcije »E-odpadke ločuj in okolje varuj« je po šolah gostoval tudi **e-transformer**, to je zložljivo vozilo, opremljeno z najnovejšo multimedijsko in svetlobno predstavitveno opremo, ki se v celoti napaja iz lastne solarne elektrarne, nameščene na streho vozila. V notranjosti vozila, ki so si jo obiskovalci lahko ogledali, so v obliki eksplozijskih sestavnic razstavljeni veliki in mali gospodinjski aparati, mobilni telefon, LCD televizor in raznovrstna E-oprema, ki obiskovalce opozarja na okolju in zdravju škodljive snovi in pomembnost pravilnega ravnanja s tovrstno opremo.

Že sedmič po vrsti smo v šolskem letu 2012/2013 razpisali **natečaj »Plastenke naše prijateljice«** za prekmurske vrtce in šole, kjer izvajamo aktivnosti gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov. Novost tokratnega natečaja je bila, da so sodelujoči lahko ustvarjali iz odpadnih embalažnih materialov (plastične, kovinske, sestavljene – tetrapak in papirne embalaže). Sodelovalo je 16 zavodov, med njimi prvič tudi štiri osnovne šole iz občin UE Lendava. Znova se je izkazalo, da ustvarjalno izražanje nima meja in skupaj je bilo v petih kategorijah (vrtci, I., II. in III. triada osnovne šole ter srednje šole) ustvarjenih 35 zanimivih, uporabnih in edinstvenih izdelkov, ki so sledili delovnemu naslovu natečaja »ODPADNO JE UPORABNO«. Priznanja in nagrade zavodom, ki so bili najuspešnejši pri ustvarjanju izdelkov iz odpadnih embalažnih materialov, smo podelili na dogodku, ki ga je 22. aprila 2013 ob obeležitvi svetovnega Dneva Zemlje v nakupovalnem centru Maximus v sodelovanju z našim podjetjem pripravil Pomurski ekološki center. Dogodek, ki so ga s priložnostnim kulturnim programom popestrile pomurske eko šole in vrtci, smo napovedali z razstavo izbranih izdelkov iz letošnjega natečaja v tem nakupovalnem centru, ki smo jo postavili že 17. aprila. Vsi izdelki, ki so nastali v okviru sedmega natečaja, pa so bili na ogled širši javnosti tudi v avli Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota v času od 23. aprila do 10. maja 2013.

Po sedmih letih uspešnega izvajanja zgoraj navedenega tradicionalnega natečaja smo se odločili, da mu damo novo vsebino in širino. Natečaju, ki smo ga tudi v tem šolskem letu razpisali za prekmurske vrtce, osnovne in srednje šole, kjer izvajamo aktivnosti javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, smo tako nadeli novo ime **»ODPADNO JE UPORABNO«**. Pod tem naslovom želimo v prihodnjih letih skupaj z zavodi izpeljati osveščevalne aktivnosti oziroma mladim vsako leto ponuditi nekaj novega iz zgodbe »Odpadno je uporabno«. V šolskem letu 2013/2014 smo se tako odločili dati poudarek ločenemu zbiranju tekstila, zato bodo otroci letos ustvarjali iz rabljenih oblačil in tekstila, kar pomeni, da bomo dobili nova, edinstvena in uporabna oblačila in modne dodatke. Poleg že tradicionalnega tekmovanja za najboljše izdelke bomo v okviru natečaja v tem šolskem letu dodatno organizirali **dve tekmovalni akciji zbiranja rabljenih oblačil in tekstila**. V jesenski akciji zbiranja je sodelovalo 17 zavodov, ki so skupno zbrali 10 t oblačil in tekstila.

V sodelovanju s Strojnim krožkom Murska Sobota in ob podpori Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota smo nadaljevali **s projektom zbiranja odpadnih motornih, hidravličnih in mazalnih olj od kmetovalcev**, ki smo ga začeli že v letu 2012. Vsi trije partnerji v tem projektu namreč ocenjujemo, da je na terenu veliko takih odpadnih olj ter da je potrebno poskrbeti za pravilno ravnanje z njimi. Zbiranje, ki smo ga izvajali v drugi polovici maja in prvi polovici junija je potekalo na ta način, da so imetniki odpadnih motornih olj odpadek prinesli na dogovorjeno mesto ob določeni

uri oz. terminu. V vozilu Saubermacher – Komunale smo ta odpadek stehtali in imetniku izdali potrdilo o prevzemu odpadnega motornega olja.

Ker v podjetju Saubermacher-Komunala želimo našim uporabnikom ponuditi kar najbolj prijazne storitve, jim od meseca julija 2013 **nudimo možnost, da se prijavijo na brezplačno SMS obveščanje o terminih odvozov posameznih vrst odpadkov**. Na ta način so skrbi o tem, kdaj na odjemno mesto postaviti njihov zabojnik in/ali vrečo povsem odveč, saj so en popoldan pred samimi odvozom o tem enostavno obveščeni preko kratkega SMS sporočila. Storitev je za uporabnike brezplačna in se od nje kadar koli lahko tudi odjavijo.

Od septembra 2013 pa imajo naši uporabniki tudi možnost naročila brezplačnega in **okolju prijaznega E-računa**, ki uspešno nadomešča papirnato obliko in omogoča pregleden arhiv plačil. Na prejem E-računa se uporabniki prijavijo v svoji spletni banki in ga tako tudi prejmejo neposredno v spletno banko, kjer ga poravnajo z enim klikom. E-račun je izdan v standardni elektronski obliki skladno z zakonskimi predpisi s tega področja in enakovredno zamenjuje račun v papirni obliki, ki ga podjetje Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. mesečno pošilja uporabnikom svojih storitev.

Prednosti e-računa so, da uporabnik prejme račun neposredno v elektronsko banko in ga poravna enostavno z enim klikom, zmanjša se možnost napak ročnega vnosa, uporabnik v spletni banki lahko vodi pregleden arhiv prejetih in plačanih računov, z e-računom prihranimo čas in denar, poleg tega so e-računi okolju prijazni in tako pripomorejo k ustvarjanju zdravega okolja. Z željo, da bi se za uporabo e-računa odločilo čim večje število uporabnikov, smo razpisali tudi **nagradno igro E-račun v vsak dom**, ki poteka od 1. decembra 2012 do vključno 31. januarja 2014.

V letu 2013 smo aktivno nadaljevali **s projektom zbiranja in ponovne uporabe tekstila**, vse s ciljem, da bi kar najmanj še uporabnih izdelkov končalo v zabojniku za mešane komunalne odpadke, katerih pot se prehitro konča. Zbran rabljen tekstil in obutev lahko ponovno uporabimo ali predelamo v nove izdelke, zbrane večje količine tovrstnih odpadkov pa plasiramo socialno šibkim. Zbrano količino smo v primerjavi z letom 2012 povečali za kar 102,2 ton (183 %). Na pobudo mestne četrti Turopolje smo v mesecu novembru rabljena oblačila in tekstil zbirali tudi od občanov Mestne občine Murska Sobota, ki živijo v tem delu mesta. Verjamemo, da je bil to šele začetek in bomo podobne akcije ponovili tudi v drugih delih mesta in v drugih prekmurskih krajih.

Skupaj z Zavodom Pomurski ekološki center smo že četrto leto **obeležili Evropski teden zmanjševanja odpadkov**, ki je potekal od 16. do 24. novembra 2013. Za sodelovanje in pripravo svojih akcijskih načrtov za preprečevanje nastajanja odpadkov pod sloganom »PREPRIČAJ ME IN PREPREČI« se je odločilo pet pomurskih srednjih šol, ki so svoje izvirne izdelke predstavile na zaključnem dogodku, ki je potekal 20. novembra na Ekonomski šoli v Murski Soboti. Naloga, s katero smo želeli spodbuditi razmišljanje in kreativnost dijakov in njihovih mentorjev je bila izdelati akcijski načrt (kampanjo), za ozaveščanje ožje ali širše skupine povzročiteljev odpadkov pod sloganom »Prepričaj me in prepreči«. Sodelujoče ekipe Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer, Gimnazije Murska Sobota, Ekonomske šole Murska Sobota, Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota in Srednje zdravstvene šole Murska Sobota so vsaka na svoj inovativen način predstavile edinstvene medijske kampanje za preprečitev nastajanja odpadkov ter zmanjšanje njihove količine. Tako so dijaki izvedli ankete na svojih šolah, predstavili predloge, kako zmanjšati količino odpadkov v šoli, posneti so bili filmčki za ozaveščanje povzročiteljev, skozi glasbeno točko predstavljena njihova aktivnost ter zaigrana igrica, ki govori o ravnanju z odpadki v naših družinah.

Tudi v letu 2013 smo aktivno **nadaljevali z delom na področju osveščanja**, s poudarkom na mladih. Skupaj s Pomurskim ekološkim centrom smo izdali pobarvanko in z njim sodelovali pri drugih okoljskih aktivnostih ter **pripravljali predstavitve in igre ločenega zbiranja odpadkov po šolah** (npr. OŠ Miška Kranjca v Veliki Polani, Vrtec Beltinci). Nudili smo **pomoč pri izdelavi številnih seminarskih in diplomskih nalog** dijakom in študentom ter usposabljali dijake in študente v okviru praktičnega izobraževanja.

Poleg tega smo v mesecu novembru kot povabljenec **sodelovali z družbo Slopak pri njihovem projektu** in v nakupovalnem centru Hipermarket Mercator v Murski Soboti vsak dan od 10.00 do

14.00 ure imeli postavljeno svojo stojnico. Obiskovalce smo ozaveščali in jih spodbujali k boljšemu ločevanju odpadkov in jim postavljali vprašanja, kam sodi kateri odpadek. Predstavljali smo pravilno ločevanje odpadkov, osvetlili prednosti ločevanja ter odgovarjali na vprašanja obiskovalcev o pravilnem razvrščanju odpadkov in sicer katere odpadke lahko oddajo na ekoloških otokih, v zbirnih centrih, trgovinah, pri vulkanizerjih in v lekarnah. Zbirali smo tudi »zaveze« obiskovalcev, da bodo v bodoče res temeljito ločevali odpadke. Vsak, ki je podpisal zavezo, je dobil nakupovalno vrečko iz tekstila za večkratno uporabo.

Z željo, da bi bilo ločevanje odpadkov v gospodinjstvih lažje in uporabnikom ne bi povzročalo nepotrebnih nevšečnosti, smo v podjetju Saubermacher-Komunala razširili prodajno paleto **dodatne opreme za lažje ločeno zbiranje odpadkov**. V našem prodajnem programu tako uporabnikom nudimo kompostnike, organko sete, posodice za biološke odpadke, sete ločevalnih koškov ekoman, odstranjevalce vonja in dezinfektorje zabojnikov za odpadke, stojala za vreče in podobno.

Koncept celovitega ločenega zbiranja odpadkov smo izvajali na številnih prireditvah, ki so se odvijale v Prekmurju, na primer Soboški dnevi, kolesarski maratoni (Tišina, Puconci, Dobrovnik, trideželni maraton, Maximus-IPA), Dvojni ultra triatlon, Jenamena fest, prireditve Zavoda Koušta...

Da bi bilo naše delo kar najbolj okolju in hkrati zaposlenim prijazno, smo jeseni **investirali v nabavo smetarskega vozila**. Nabavili smo vozilo z veliko nadgradnjo (nad 20 m^3) ki je okretno in izpolnjuje vse okoljske kriterije (motor Euro 5) ter je na svojem terenu lahko optimalno izkoriščeno. Razen tega smo zaradi novih standardov ravnanja z odpadki, ki so usmerjeni v povečanje deleža ločeno zbranih odpadkov, **investirali v zabojnike** za zbiranje papirja, bioloških odpadkov in zabojnike na zbirnih mestih, nekaj izdatkov pa smo namenili tudi za nadgradnjo poslovno-informacijskega sistema.

Veliko aktivnosti smo v letu 2013 usmerili v **vključevanje občanov in gospodarskih subjektov v sistem ravnanja z odpadki**. **Tako** smo v letu 2013 **vključili 400 še ne vključenih odjemalcev**.

V podjetju Saubermacher-Komunala je **skrb za zaposlene** poleg usmerjenosti k strankam, poslovne odličnosti in gospodarnosti **ena od najpomembnejših vrednot**, zato veliko energije usmerimo v njihovo zadovoljstvo in dobro počutje. Tako smo v letu 2013 že četrtič razpisali **projekt »Za življenja vredno telo«**, katerega namen je vzpodbujati zaposlene k športnim aktivnostim ter s tem k bolj zdravemu načinu življenja. Da bi se naša dobra praksa promocije zdravja na delovnem mestu še naprej razvijala in prinašala koristi tako posameznikom kot celotnemu kolektivu ter okolju, v katerem delamo, smo naš projekt »Za življenja vredno telo« spomladi letos nadgradili in osvežili in tako je prerasel v projekt, ki smo ga po zbranih predlogih zaposlenih preimenovali v projekt »Zdrav duh v zdravem okolju«, kar izhaja iz našega poslanstva »Ustvarjamo zdravo okolje«. Projekt je bil uspešno prijavljen na Javni razpis za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letih 2013 in 2014 in ponosni smo lahko, da je bil med 273 formalno veljavnimi vlogami projekt izbran kot eden od 49, ki jih bo Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v teh dveh letih sofinanciral. V okviru tega projekta načrtujemo poleg obstoječih aktivnosti iz projekta »Za življenja vredno telo« še drugo stopnjo Šole zdravega načina življenja, ki jo že izvajamo, izvedbo skupinskih in individualnih aktivnosti za boljše počutje in krepitev telesnega ter duševnega zdravja, predvidena pa je tudi izdaja brošure s predstavitvijo dobrih praks.

Našo **dobro prakso promocije zdravja na delovnem mestu** smo tudi v letu 2013 imeli priložnost **predstaviti** širši javnosti **na regijski konferenci »Promocija zdravja na delovnem mestu«**, ki jo je 26. novembra 2013 v svoji predavalnici organiziral Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota. Na konferenci je bil predstavljen pomen promocije zdravja na delovnem mestu, nadalje kako se lotiti promocije zdravja na delovnem mestu v praksi in kako je uspešnost podjetja v veliki meri odvisna tudi od zdravja in dobrega počutja zaposlenih ter ustreznega delovnega okolja in bila izpostavljena vloga podpornega okolja pri udejanjanju le-tega v praksi.

V okviru promocije zdravja na delovnem mestu smo že drugič izvedli **bowling turnir za podjetja iz skupine Saubermacher v Sloveniji** pod prepoznavnim imenom **Čistimo keglje**, prav tako pa smo ponosni na osvojeni **naziv prvaka v bowling ligi Pomurske gospodarske zbornice** v sezoni 2012/2013.

Meseca junija smo **potrdili pridobljene mednarodne certifikate ISO 9001, ISO 14001 in OHSAS 18001**, ki so nam v pomoč pri delu in osnova za to, da bi v svoje delo vpeljali čim več izboljšav, ki bi olajšale delo zaposlenim in povečale zadovoljstvo strank, širše družbene skupnosti in lastnikov. Vse leto pa smo aktivno izvajali tudi naloge, ki smo si jih zastavili za leto 2013 v okviru pridobljenega **osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje**. Tako smo izvedli številne aktivnosti za večje zadovoljstvo zaposlenih in za lažje usklajevanje njihovega poklicnega in družinskega življenja, med katerimi je bil tudi **prvič izveden** dvodnevni **poletni tabor za otroke in vnuke zaposlenih**. V mesecu septembru pa so zaposleni prvič koristili tudi ukrep otroški časovni bonus, ki pomeni dodatni prosti dan za starše, katerih otroci gredo prvič v šolo oziroma vrtec.

Kljub temu, da smo v našem podjetju v preteklih 21 letih izvedli številne projekte in aktivnosti v smeri dviga osveščenosti občanov, ugotavljamo, da ostaja odprto še marsikatero odprto vprašanje, zato se ves čas trudimo, da je uporabnikom kar najbolj prijazna in uporabna tudi **spletna stran na naslovu www.saubermacher-komunala.si**, kjer jih med drugim obveščamo o novostih, dosežkih in podobno. Z namenom, da ločeno zbiranje odpadkov še bolj približamo občanom, najdejo sedaj na naši spletni strani tudi seznam in/ali lokacijo zbirnih mest v njihovi občini. Prav tako smo povzročitelje osveščali in obveščali s pomočjo člankov na temo gospodarnega ravnanja z odpadki v občinskih glasilih, z nenaslovljeno pošto ob uvedbi novosti, z rednimi obvestili na hrbtni strani računov.

Z namenom racionalizacije in izboljšanja poslovanja smo **nadaljevali z izvajanjem strateških projektov**, ki smo si jih začrtali v letu 2010 v Strategiji razvoja našega podjetja za obdobje 2010-2015. Po planu usposabljanja smo **izobraževali vse zaposlene** na njihovih področjih dela in med drugim izvedli tudi tečaj varne vožnje za voznike tovornih vozil (teorija in praktična vožnja) v Centru varne vožnje Vransko ter delavnico na temo komuniciranja v skupini.

Po lanskem projektu, ki smo ga poimenovali »Delovni procesi v podjetju Saubermacher-Komunala«, ko smo zaposleni v upravi podrobneje spoznavali naše procese in iskali priložnosti ter predloge za izboljšave, smo se v letu 2013 lotili podobnega še na terenu. Zadali smo si tako imenovani projekt »Interna revizija delovnih procesov«, cilji katerega so dvigniti kakovost naših storitev, ustvariti dodano vrednost notranjih presoj, zmanjšati število napak pri delu in doseči, da bodo procesi pregledni in razumljivi vsem zaposlenim ter uvesti izboljšave pri posameznih procesih.

Cilj vseh opisanih aktivnosti in prizadevanj v letu 2013 je zagotavljati kakovostne storitve za naše stranke ob hkratnem zadovoljstvu zaposlenih ter gospodarnem in poslovno odličnem poslovanju, saj se zavedamo, da bomo le na ta način lahko izpolnjevali vedno višje zahteve na področju okoljske zakonodaje in izpolnili oziroma presegli pričakovanj strank.

9. POGLED V LETO 2014

Leto 2014 smo v podjetju Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. začeli z nadaljevanjem širjenja ločenega zbiranja odpadkov v občinah, kjer izvajamo aktivnosti gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov in tako v občinah Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Odranci in Turnišče aktivno vključujemo občane v zbiranje papirja. Nadaljevali bomo tudi z vključevanjem gospodinjstev, ki nimajo možnosti hišnega kompostiranja, v ločeno zbiranje bioloških odpadkov z zabojnikom za biološko razgradljive kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad.

V okviru **natečaja »Odpadno je uporabno«**, ki smo ga v mesecu septembru razpisali za pomurske vrtce, osnovne in srednje šole, kjer izvajamo aktivnosti GJS zbiranja komunalnih odpadkov, bomo spomladi organizirali še drugo zbiralno akcijo rabljenih oblačil in tekstila. Že sedaj pa se veselimo tudi edinstvenih in uporabnih oblačil in modnih dodatkov, ki jih bodo otroci ustvarili iz rabljenih oblačil in tekstila. Izdelke bo ocenila 5 članska strokovna komisija, **rezultate** natečaja pa **bomo razglasili na prireditvi ob Dnevu Zemlje 2014**, v okviru katere bomo pripravili tudi razstavo. Izdelke bomo priložnostno razstavili še v avli Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota v času od 23. aprila 2014 do 11. maja 2014.

Nadaljevali bomo **z zbiranjem kosovnih odpadkov na klic in s prevzemom ločenih frakcij v zbirnih centrih**, ki bodo v letu 2014 na novo odprti v nekaterih občinah.

V drugi polovici leta **načrtujemo nabavo novega smetarskega vozila**, ki bo olajšalo delo zaposlenim in s svojo moderno tehnologijo omogočalo doseganje najvišjih standardov ter bo negativni vpliv na okolje kar najmanjši.

Aktivno bomo nadaljevali **z zbiranjem in ponovno uporabo tekstila**, ki je v letu 2013 bilo eno od najhitreje rastočih področij. Še naprej pa bomo svojim strankam nudili tudi **storitve s specialnim vozilom kanal-jet**, ki je namenjeno za črpanje in čiščenje greznic in rezervoarjev, lovilcev maščob, malih čistilnih naprav, fekalnih črpališč, raznih bazenov, jam, ponikovalnic, peskolovov ter visokotlačno čiščenje in prebijanje odtočnih kanalov (hišni priključki, kuhinjski odtoki...), industrijske javne kanalizacije (obenem tudi črpanje usedlin), raznih cevi, kanalov, cevovodov in čiščenje cest.

Z željo, da bi bilo naše poslovanje uporabnikom in okolju kar najbolj prijazno, bomo nadaljevali s projekti elektronskega poslovanja in vzpostavili portal za kupce, kjer bodo naše stranke lahko dobile vse potrebne informacije.

Projekt promocije zdravja na delovnem mestu **»Zdrav duh v zdravem okolju«**, ki je nastal kot nadgradnja projekta **»Za življenja vredno telo«** bomo nadaljevali tudi v letošnjem letu in skušali primer naše prakse še naprej širiti tudi v širše lokalno okolje. Seveda bomo po planu izobraževanja izvajali izobraževanja vseh zaposlenih, cilj pa je, da bi zaposlenim omogočili tudi kar največ dodatnih izobraževanj, seveda v okviru finančnih zmožnosti.

Nadaljevali bomo z aktivnostmi v okviru pridobljenega osnovnega certifikata **Družini prijazno podjetje**.

V podjetju Saubermacher-Komunala si bomo tudi v letu 2014 prizadevali, da bomo sledili našemu poslanstvu in ustvarjali zdravo okolje, ki pomeni skrb za čisto naravo, za kupce, zaposlene in ostale deležnike.

Murska Sobota, 28. januar 2014

Pripravili:
Aleksandra Vogrinčič
Smiljan Korpič
Simon Stanko

Saubermacher Komunala
podjetje za odstranjevanje odpadkov
Murska Sobota d.o.o.
Murska Sobota, Nordinska ulica 12

Direktor:
Drago Dervarič, univ.dipl.ekon.